

смерті близького родича, участі в судовому засіданні, лікування, укладення шлюбу, отримання роботи. Якщо особа залишить заклад без дозволу, то до її строку ув'язнення буде додано 30 днів і, як правило, таку особу переводять до закритої тюрми, де умови значно суворіші.

Навіть для довічників в данських тюрмах передбачені подібні виходи за межі установи. Після 5 років ув'язнення засудженому за рекомендацією комісії зі складу адміністрації в'язниці та рішенням комісії Міністерства юстиції відповідним наказом міністра юстиції може бути надано право на 1 годину прогулянки у супроводі працівника в'язничної служби за межами установи. Наступного року час прогулянки може бути збільшено до 2 годин.

Король М. Г., курсант 3-го курсу навчально-наукового інституту № 1 Національної академії внутрішніх справ
Науковий керівник: доцент кафедри кримінології та кримінально-виконавчого права Національної академії внутрішніх справ, кандидат юридичних наук
Миронюк Т. В.

ТЕНДЕНЦІЇ ТОРГІВЛІ ЛЮДЬМИ В УКРАЇНІ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ

Серед найголовніших порушень прав людини в сучасному світі актуальним є злочин, який має багато назв, серед яких «біле рабство», «торгівля людьми», «контрабанда людьми», «живий товар», «бартер за гроші», «легка здобич».

Багато людей знають про проблему торгівлі людьми – з повідомлень у пресі, соціальної реклами на телебаченні, білбордів, але мало хто усвідомлює її масштаби, а тим більше може припустити, що це станеться саме з ним.

За останнє півріччя 2017 року в Україні Національна поліція виявила 144 злочини, пов'язані з торгівлею людьми. Цей показник більш ніж удвічі перевищує статистику минулого року (рис. 1).

Рис. 1. Результати діяльності Національної поліції України щодо протидії торгівлі людьми за перше півріччя 2017 року

За шість місяців 2017 року Національна поліція встановила і надала допомогу 156 потерпілим від злочинів у сфері торгівлі людьми. Найбільше серед потерпілих жінок – 119.

Працівники Департаменту боротьби зі злочинами, пов'язаними із торгівлею людьми, України зазначають, що наразі набувають все більшого поширення форми торгівлі людьми, не пов'язані з сексуальною експлуатацією. Йдеться, зокрема, про так звану «трудова» експлуатацію. Жертвами такого виду злочинів найчастіше стають чоловіки працездатного віку або особи з явними ознаками інвалідності, особи без постійного місця проживання та інші малозабезпечені категорії громадян. Загальна кількість даного виду злочину, за останній рік складає 322 випадки продажу людей у рабство. Таку офіційну статистику наводить Міністерство внутрішніх справ України. А за останні 18 років жертвами торгівлі людьми стали 100 тисяч українців. Злочинці все частіше використовують можливості Інтернету, шляхом створення спеціалізованих сайтів, відповідних груп у соціальних мережах, прямого контакту на сайтах знайомств, розміщення оголошень про

працевлаштування тощо. Що ж стосується основних країн призначення «живого товару», то ними є Російська Федерація, Польща, Туреччина, Україна, Німеччина, Ізраїль, Греція.

Явище торгівлею людьми зазвичай пов'язане з бідністю, епідемією СНІДу, економічною кризою, політичними репресіями, а також слабким імміграційним контролем у низці країн. Серед причин, що сприяють торгівлі людьми (дитячій проституції та порнографії (як «внутрішній», так і «зовнішній»)) відокремлюють такі:

- культ сексу в ЗМІ, особливо на теле-, кіноекранах;
- хибне уявлення про легкість і швидкість заробітку в секс-індустрії;
- відсутність потреби та бажання здобувати освіту;
- важке матеріальне становище сім'ї;
- соціальне сирітство, безпритульність;
- гендерна дискримінація тощо.

Коли набирає обертів економічна криза, жертв торгівлі людьми може стати все більше і більше, прогнозують правозахисники. «Люди погоджуються на геть погані умови роботи для того, щоб мати хоч якийсь заробіток. Те, що потенційними жертвами работоргівців є малоосвічені молоді люди з провінції, говорять експерти з питань запобігання торгівлі людьми.

Проблема полягає в тому, що розслідування, як і виявлення, таких злочинів – практично неможливе. Транснаціональна злочинність виробила добре відпрацьований механізм здійснення торгівлі людьми, при якому прослідкувати рух «живого товару» надзвичайно важко. Окрім цього, існує високий рівень латентності серед правоохоронних органів нашої держави, що явно не сприяє боротьбі з работоргівлею.

Проте, слід зазначити, що останнім часом проявились певні позитивні зрушення у ставленні до проблеми торгівлі людьми. В Україні створено правову базу для боротьби з торгівлею людьми: КК України в ст. 149 встановлює відповідальність за цей вид злочину, розроблено урядову програму щодо запобігання торгівлі жінками і дітьми. До речі, Україна стала третьою державою Європи, поряд з Бельгією і Німеччиною, які на законодавчому рівні визнали торгівлю людьми тяжким злочином. Принаймні тридцять громадських

організацій по всій Україні допомагають постраждалим від торгівлі людьми, надаючи медичну, психологічну та юридичну допомогу. У громадських організаціях працюють справді небайдужі люди, жертвам забезпечується конфіденційність і безоплатність послуг. З 2002 року, за підтримки МОМ, було засновано Медичний Реабілітаційний Центр, а також 5 притулків для постраждалих від торгівлі людьми у регіонах. 91 % потерпілих після проходження курсу реінтеграції були працевлаштовані або повернулись до навчання, і лише 2 % виїхали за кордон з різних причин. Важливими кроками по вдосконаленню міжнародного співробітництва у сфері протидії торгівлі людьми стали Міжнародна Конвенція про боротьбу з торгівлею білими рабнями від 4 травня 1910 року; Міжнародна Конвенція про Заборону торгівлі жінками й дітьми від 30 грудня 1921 року з поправками, внесеними Протоколом, затвердженим Генеральною Асамблеєю ООН 20 жовтня 1947 року; Міжнародна Конвенція про Заборону торгівлі неповнолітніми жінками від 11 жовтня 1933 року із змінами, внесеними в неї вищезгаданим Протоколом. У 1999 році створено Координаційну Раду по боротьбі з торгівлею жінками та дітьми при Уповноваженому Верховної Ради України з прав людини.

З метою ефективного запобігання торгівлі людьми в Україні успішно діють ряд міжнародних організацій та мережа громадських об'єднань.

Наша країна плідно працює для запобігання торгівлею людьми. Але ми самі маємо бути уважними й обережними.